

Tisková zpráva agentury FRA
Vídeň 27. listopadu 2012

Trestné činy z nenávisti jsou v EU realitou, ukazují dvě nové zprávy agentury FRA

Trestné činy z nenávisti jsou v celé Evropské unii (EU) každodenní realitou, potvrzují dvě nové zprávy Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA). Násilí a trestné činy motivované rasismem, xenofobií, náboženskou nesnášenlivostí nebo zdravotním postižením, sexuální orientací či genderovou identitou osoby, to všechno jsou příklady trestných činů z nenávisti, které nepůsobí újmu pouze těm, kdo jsou jejich bezprostředním cílem, ale zasahují i samé jádro závazků EU k demokracii a základním právům na rovnost a nediskriminaci.

V rámci boje proti trestným činům z nenávisti musí EU a její členské státy tyto trestné činy více zviditelnit a přivést pachatele k odpovědnosti. K boji s přetrvávajícími předsudky vůči některým skupinám a nápravě způsobených škod je nezbytná větší politická vůle ze strany subjektů s rozhodovacími pravomocemi. Oběti a svědci by tedy měli být povzbuzováni k ohlašování takových trestných činů a na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni by měly být přijaty právní předpisy zavazující členské státy ke shromažďování a zveřejňování údajů týkajících se trestných činů z nenávisti. To by napomohlo uznání obětí trestných činů z nenávisti v souladu s požadavky vyplývajícími z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. S cílem důsledněji vést pachatele k odpovědnosti by zákonodárci měli také zvážit zvýšené tresty za trestné činy z nenávisti, aby zdůraznili závažnost této trestné činnosti, a soudy vydávající rozsudky by měly projednávat případy motivované předsudky veřejně, aby jasně daly najevo, že taková motivace vede k přísnějším trestům.

„Trestné činy z nenávisti vytvářejí mentalitu typu „my a oni“, která působí obrovské psychologické škody,“ říká ředitel agentury FRA Morten Kjaerum. „Podkopávají základní demokratické principy rovnosti a zákazu diskriminace. Trestné činy z nenávisti tudíž nepoškozují jen oběť, ale i ostatní příslušníky téže skupiny – z nichž mnozí mají strach, že se stanou dalším cílem – a společnost jako celek. Aby se proti tomu postavily, musí EU a její členské státy zajistit, aby takové trestné činy byly zviditelněny a aby byli pachatelé vedeni k odpovědnosti za škody, které způsobili.“

Nová zpráva agentury FRA nazvaná **Zviditelnění trestných činů z nenávisti v Evropské unii: uznávání práv obětí** vymezuje přístup k trestným činům z nenávisti z hlediska základních práv a nabízí srovnávací analýzu oficiálních mechanismů shromažďování údajů o trestných činech z nenávisti v členských státech EU. Upozorňuje na problémy spojené s evidováním trestných činů z nenávisti a zabývá se otázkou, jak lze zvětšit rozsah oficiálního shromažďování údajů tak, aby členské státy mohly plnit závazky, které vůči obětem trestných činů z nenávisti mají.

Druhá zpráva, **EU-MIDIS Zaměřeno na údaje č. 6: Menšiny jako oběti trestné činnosti**, představuje údaje o zkušenostech respondentů s viktimizací v oblasti pěti typů trestné činnosti, od vloupání po závažné obtěžování. Jeden z oddílů zprávy se zabývá konkrétně menšinami v postavení obětí rasistických trestných činů. Zpráva ukazuje, že každá čtvrtá osoba (24 %) z 23 500 respondentů v šetření EU-MIDIS (prvním šetření provedeném v celé EU, které specificky zkoumalo vzorky skupin etnických menšin a přistěhovalců z hlediska toho, jak vnímají rasově či etnicky motivovanou trestnou činnost) uvedla, že se v období dvanácti měsíců předcházejících šetření stala nejméně jednou obětí trestného činu. V průměru 18 % všech Romů a 18 % všech subsaharských Afričanů, kteří v šetření

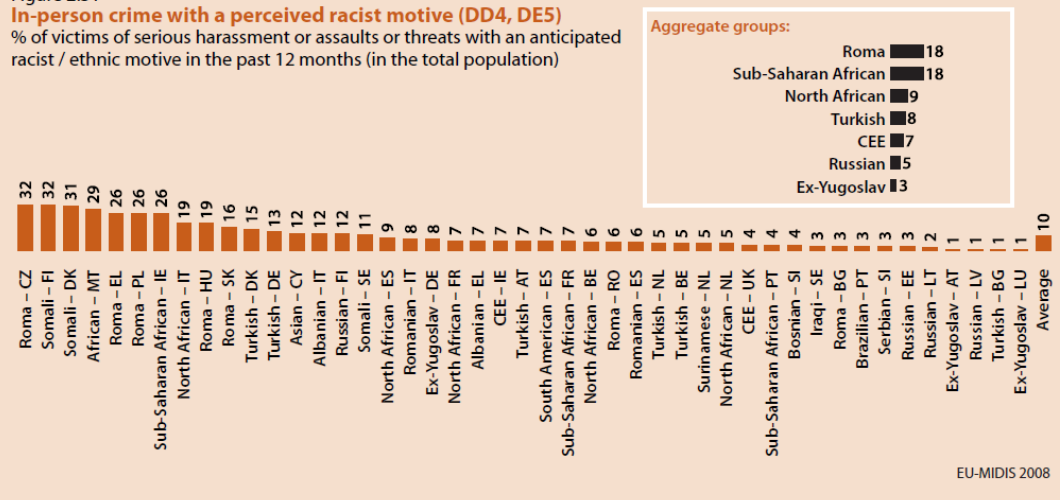
odpovídali, uvedlo, že v období posledních dvanácti měsíců zažili nejméně jeden rasově motivovaný trestný čin.

Útoky, vyhrožování nebo závažné obtěžování s vnímaným „rasistickým“ motivem spáchané na příslušnících etnických menšin nebo skupin přistěhovalců (zdroj: FRA – EU MIDIS)

Figure 2.31

In-person crime with a perceived racist motive (DD4, DE5)

% of victims of serious harassment or assaults or threats with an anticipated racist / ethnic motive in the past 12 months (in the total population)

Questions DD4-DE5: Do you think that [this incident/any of these incidents] IN THE LAST 12 MONTHS happened partly or completely because of your immigrant/ minority background?

Oběti a svědci trestných činů z nenávisti se zdráhají tyto činy ohlašovat, ať už donucovacím orgánům, systému trestního soudnictví, nevládním organizacím nebo skupinám na podporu obětí. V důsledku toho oběti často nemohou nebo nechtějí požadovat ve vztahu k pachatelům nápravu a mnohé trestné činy tak zůstávají neohlášené, nestíhané, a proto i neviditelné.

Míra, v níž skupina menšin a přistěhovalců ve 27 členských státech EU neohlášovala případy napadení, vyhrožování nebo závažného obtěžování (zdroj: FRA – EU-MIDIS)

	Osoby ze střední a východní Evropy	Osoby z bývalé Jugoslávie	Severoafričané	Subsaharští Afričané	Romové	Rusové	Turci
Útoky či vyhrožování	69 %	57 %	62 %	60 %	69 %	69 %	74 %
Závažné obtěžování	89 %	75 %	79 %	84 %	84 %	84 %	90 %

Zviditelnění trestných činů z nenávisti v Evropské unii: uznávání práv obětí

EU-MIDIS Zaměřeno na údaje č. 6, Menšiny jako oběti trestné činnosti

<http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources>

Bližší informace můžete získat prostřednictvím:

media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámka pro redaktory:

- Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) je pověřena poskytováním poradenství podloženého fakty a důkazy subjektům s rozhodovacími pravomocemi v EU a v členských

státech a tím přispívá k informovanějším a cílenějším diskusím a politikám o základních právech.

- Činnost agentury FRA v oblasti trestných činů z nenávisti doplňuje práci Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) při Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), který vydává každoroční aktualizované informace o případech trestných činů z nenávisti a vypracovává praktické průvodce na pomoc zúčastněným státům při přípravě právních předpisů určených k potírání trestných činů z nenávisti.